

[Avaleht](#) > ... > [Kohtumenetlused](#) > [Videokonverentsid](#) > [Tõendite Kogumine Videokonverentsi Vahendusel](#) Spain

Tõendite kogumine videokonverentsi vahendusel

Sisu koostaja:

European Judicial Network
(in civil and commercial matters)

Kui selle liikmesriigi õiguses, kus menetlus toimub, on tsiviil- ja kaubandusasjades ette nähtud kohtuistungite salvestamine, kohaldatakse videokonverentsi või muu kommunikatsioonitehnoloogia vahendusel toimuvate kohtuistungite suhtes üldjuhul samu norme. Sellisel juhul tuleks pooli teavitada nendest sätetest ja vajaduse korral ka võimalusest esitada salvestamise suhtes vastuväiteid. Salvestusi tuleks teha ja säilitada turvaliselt ning tuleks tagada, et neid ei levitata avalikult.

1 Kas tõendeid on võimalik koguda videokonverentsi teel kas taotleva liikmesriigi kohtu osalemisel või otse asjaomase liikmesriigi kohtu poolt? Kui jah, siis milliseid liikmesriigi menetlusi ja õigusakte kohaldatakse?

Videokonverentside või kommunikatsioonitehnoloogia kasutamine on vabatahtlik. Videokonverentside eesmärk on hõlbustada piiriülese mõõtmega tsiviil-, kaubandus- ja kriminaalmenetlustes suulisi kohtuistungeid (neid istungeid reguleeritakse digitaliseerimismääruse artikliga 6).

Seda saab teha kahel viisil.

Õigusnormid

- Tsiviilkohtumenetluse seaduse (*Ley de Enjuiciamiento Civil*) artikkel 177 kooskõlas 30. juuli 2015. aasta seadusega 29/2015 rahvusvahelise õigusala seaduse koostöö kohta tsiviilasjades.
- Kohtute alusseaduse (*Ley Orgánica del Poder Judicial*) artikkel 229 videokonverentside kohta; kohtute alusseaduse artikli 229 lõige 3 võimaldab tunnistuste võtmist, küsitlemist, tõendite kogumist, tunnistajate vastastamist, ülekuulamist, aruannete koostamist, eksperdiarvamuste kinnitamist ja videokonverentsi vahendusel toimuvaid menetlusi kohtuniku juuresolekul või kohtus ja vajaduse korral poolte juuresolekul või kaasamisel. Sellega tagatakse, et pooltel on igal juhul võimalik seada teise poole esitatud tõendeid kahtluse alla ja neid vaidlustada, ning austatakse poolte õigust kaitsele. Need on avalikud menetlused, välja arvatud erandjuhtudel.
- Määrus nr 1/2018 rahvusvahelise õigusabi ja rahvusvaheliste õigusala seaduse koostöö võrgustike kohta.

Asjad, mille puhul Hispaanial on vaja teha koostööd välisriigi ametiasutusega

Nendes asjades on seadus 29/2015 täiendava mõjuga, lähtudes liidu õiguse ülimuslikkuse põhimõttest, mille kohaselt peetakse selles valdkonnas prioriteetseks Euroopa Liidu õigusnormide ning selliste rahvusvaheliste lepingute ja kokkulepete kohaldamist, mille osaline Hispaania on. Mis puutub rahvusvahelisse õigusalasesse koostöösse tsiviilasjades, siis võivad Hispaania ametiasutused teha välisriikide ametiasutustega koostööd. Vastastikkust küll ei nõuta, kuid valitsus võib kuningliku dekreediga ette näha, et ametiasutused ei tee välisriigi ametiasutustega koostööd, kui selle riigi ametiasutused on korduvalt keeldunud koostööst või on koostöö tegemise seadusega ära keelanud.

Olukord, kus Hispaania kohtud saavad luua otsesidemed välisriigi kohtutega

Sel juhul järgitakse alati mõlema riigi kehtivaid õigusnorme. Otsesidemed luuakse Hispaania ja välisriigi kohtute vahel ilma vahendajata. Sellised sidemed ei mõjuta ega kahjusta asjaomaste kohtute sõltumatust ega poolte õigust kaitsele.

Hispaania ametiasutused jätavad tsiviilajades tehtava rahvusvahelise õiguslase koostöö taotlused rahuldamata järgmistel juhtudel.

1. Taotletava koostöö ese või eesmärk on vastuolus avaliku korraga.
2. Koostöötaotluse aluseks olev protsess kuulub Hispaania kohtute ainupädevusse.
3. Kavatsitava toimingu sisu ei ole kooskõlas taotluse saanud Hispaania kohtu volitustega. Vajaduse korral võib Hispaania kohus saata taotluse pädevale asutusele ja teavitada sellest taotlevat asutust.
4. Rahvusvahelise koostöö taotlus ei vasta seadusega 29/2015 ette nähtud sisu- ega miinimumnõuetele.
5. Valitsus näeb kuningliku dekreediga ette, et Hispaania ametiasutused ei tee koostööd välisriigi ametiasutustega, kui selle riigi ametiasutused on koostöötaotlused korduvalt rahuldamata jätnud või koostöö tegemise seadusega ära keelanud.

Kui üks tsiviil- või kaubandusmenetluse pooltest või nende esindaja viibib teises liikmesriigis, määrab pädev asutus kindlaks poolte ja nende esindajate kohtuistungil videokonverentsi või muu kommunikatsioonitehnoloogia vahendusel osalemise, võttes arvesse järgmist:

1. sellise tehnoloogia kättesaadavus;
2. menetlusosaliste arvamus sellise tehnoloogia kasutamise kohta ning
3. sellise tehnoloogia kasutamise asjakohasus kohtuasja konkreetseid asjaolusid arvesse võttes.

2 Kas on piiranguid isikute ringi suhtes, keda võib videokonverentsi teel küsitleda – näiteks, kas videokonverentsi teel võib küsitleda vaid tunnistajaid või ka eksperte ja menetlusosalisi?

Menetluspoolte või ütlusi esitavate isikute sekkumisele ei ole piiranguid kehtestatud, ükskõik, kas tegemist on tunnistaja või eksperdiga. Eksperdile esitatud tõendite ja teabe sobivust hindab kohus oma äranägemisel.

Kohtuistungit korraldab pädev asutus tagab juurdepääsu kõigile pooltele ja nende esindajatele, sealhulgas puuetega inimestele.

Tsiviil- või kaubandusajades toimuv menetluses, kuhu on kooskõlas riigisisese õigusega kaasatud laps, eelkõige menetlusosalisena, peaks lapsel olema võimalik osaleda kohtuistungil videokonverentsi või muu kommunikatsioonitehnoloogia vahendusel, võttes arvesse lapse menetlusõigusi. Kui tõendite kogumiseks osaleb tsiviil- ja kaubandusajades menetluses laps, näiteks kui last on vaja küsitleda kui tunnistajat, peaks last olema võimalik ära kuulata videokonverentsi või muu kaugsidevahenduse vahendusel kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. novembri 2020. aasta määrusega (EL) 2020/1783, mis käsitleb liikmesriikide kohtute vahelist koostööd tõendite kogumisel tsiviil- ja kaubandusajades (tõendite kogumine).

3 Kas on piiranguid tõendite liikide suhtes, mida võib videokonverentsi teel koguda?

Piirangud – millele saab tugineda ainult erandkorras ja põhjendatud kohtuotsuse alusel, võttes arvesse piirangu proportsionaalsust – on seotud juhtudega, mil „taotletav tõendite vahetu kogumine on vastuolus selle liikmesriigi õiguse põhimõtetega“ (määruse (EL) 2020/1783 artikli 19 lõige 7).

Videokonverentsi või muu kommunikatsioonitehnoloogia vahendusel toimuvate kohtuistungite algatamise ja selliste kohtuistungite korraldamise menetluse suhtes tuleks tsiviil- ja kaubandusajades kohaldada selle liikmesriigi õigust, kus menetlus toimub. Selleks et otsustada, kas lubada pooltel ja nende esindajatel osaleda tsiviil- ja kaubandusajades peetaval kohtuistungil videokonverentsi vahendusel, peaks pädev asutus poolte seisukohtade väljaselgitamiseks valima asjakohase viisi kooskõlas riigisisese menetlusõigusega.

4 Kas on piiranguid koha suhtes, kus tuleks isikut videokonverentsi teel küsitleda – st kas küsitlemine peab toimuma kohtus?

Küsitlemine peab toimuma kohtus, kus asja menetletakse ja kus toimub tõendite kogumine kas asja avalikul või – erandjuhtudel – kinnisel arutamisel. Kui isik osaleb menetluses „videokonverentsi teel või muu kommunikatsioonitehnoloogia abil, kui see tehnoloogia on kõnealusel kohtus kättesaadav ja kui kohus peab sellise tehnoloogia kasutamist asja konkreetsetest asjaoludest lähtuvalt asjakohaseks“ (määruse (EL) 2020/1783 artikli 20 lõike 1 lõpuosa), siis tema asukoha suhtes piiranguid ei kohaldata. Asja menetleva kohtu sekretär (*Letrado de la administración de justicia*) peab kohtus tuvastama videokonverentsi vahendusel osalevate isikute isikusamasuse kas varem või vahetult esitatud dokumentide abil või asjaomaste isikute isikliku tundmise alusel.

5 Kas videokonverentsi teel peetavaid kohtuistungeid tohib salvestada?

Jah. Õigupoolest tuleb need salvestada, kui eelmise küsimuse vastuses osutatud tingimused on täidetud (määruse (EL) 2020/1783 artikli 20 lõike 1 lõpuosa).

Tsiviilkohtumenetluse seaduse artikli 147 kohaselt tuleb suulised menetlused, kohtuistungid ja kohtusse ilmumised salvestada heli ja kujutise salvestamiseks ja taasesitamiseks sobivale andmekandjale. Kõigil Hispaania kohtutel on audiovisuaalseadmed kohtuistungite salvestamiseks. Kohtusekretär peab arhiveerima salvestised DVDdel. Koopia väljastatakse pooltele nende kulul.

Ilma et see piiraks määruste 861/2007, 655/2014 ja 2020/1783 erisätteid videokonverentsi kasutamise kohta, kohaldatakse videokonverentsi vahendusel kohtuistungite korraldamise menetluse suhtes selle liikmesriigi õigust, kus istung toimub.

6 Mis keeles peab kohtuistung toimuma: a) kui taotlus esitatakse tõendite kogumise määruse artiklite 12–14 kohaselt ning b) kui toimub tõendite vahetu kogumine tõendite kogumise määruse artiklite 19–21 kohaselt?

Kui asja menetlemisel osaleb Hispaania kohus, on oluline, et menetlus ja asjaomased dokumendid oleksid hispaania keeles, kuigi aktsepteerida võidakse ka riigi teatavate piirkondade muude ametlike keelte (galeegi, katalaani, valentsia ja baski) kasutamist juhul, kui videokonverentsi vahendusel küsitletavad isikud valdavad neid keeli ja soovivad neid kasutada.

7 Kui vajatakse tõlke, siis kes vastutab nende leidmise eest ja kus peaks olema tõlkide asukoht, a) kui taotlus esitatakse tõendite kogumise määruse artiklite 12–14 kohaselt ning b) kui toimub tõendite vahetu kogumine tõendite kogumise määruse artiklite 19–21 kohaselt?

Tsiviilasjades võib kasutada tõlke menetluse dokumenteerimiseks nii selle ajal kui ka järel. Kui tõlkimist nõudev pool tõlkide olemasolu ei taga, teevad seda kohtutalitused, kes on mõne autonoomse piirkonna puhul detsentraliseeritud. Teistel juhtudel osutab seda teenust justiitsministeerium. Tõlketeenuse kulude maksmise kohustus võidakse panna isikule, kes peab kohtuotsuse kohaselt kandma kohtukulud, võttes nõuetekohaselt arvesse tasuta õigusabi saamise õigust.

Edasiste küsitluste ja vastastamiste tõhusaks tagamiseks menetluse ajal võib tõlk asuda kohtus või selle isiku juures, kes osaleb kohtuistungil videokonverentsi vahendusel.

Kõikidel juhtudel peab tõlk andma vande või lubaduse rääkida tõtt ja tegutseda oma ülesannete täitmisel võimalikult objektiivselt.

Määruse (EL) 2020/1783 artikli 22 kohaselt võib taotluse saanud kohus nõuda maksude või kulude, sealhulgas tõlkide kulude tasumist.

8 Millist menetlust kohaldatakse kohtuistungi korraldamiseks ja isiku teavitamiseks ülekuulamise aja ja koha kohta, a) kui taotlus esitatakse tõendite kogumise määruse artiklite 12–14 kohaselt ning b) kui toimub tõendite vahetu kogumine tõendite kogumise määruse artiklite 19–21 kohaselt? Kui palju aega tuleks mõlema variandi korral kohtuistungi kuupäevast teavitamiseks ette näha, et isik saaks selle toimumisest piisavalt vara teada?

Määruse artiklis 10 sätestatud juhtudel on sisekord poolte küsitlemiseks sätestatud tsiviilkohtumenetluse seaduse artiklis 301 jj, sisekord tunnistajate küsitlemiseks artiklis 360 jj ning sisekord aruannete koostamiseks ja nende aruannete esitamiseks ekspertidele (ülekuulamise ja risküsitlemise otstarbel) artiklis 335 jj.

Ilma et see piiraks määruste 861/2007, 655/2014 ja 2020/1783 erisätteid videokonverentsi kasutamise kohta, kohaldatakse videokonverentsi vahendusel kohtuistungi korraldamise menetluse suhtes selle liikmesriigi õigust, kus istung toimub.

Kui asutus taotleb isiku osalemist tsiviil- või kaubandusajast tõendite kogumise eesmärgil, peaks sellise isiku videokonverentsi või muu kommunikatsioonitehnoloogia vahendusel istungil osalemist reguleerima tõendite kogumise määrus.

Tsiviil-, kaubandus- või kriminaalajast menetlustes kasutatav videokonverents või muu kommunikatsioonitehnoloogia peaks võimaldama suulise tõlke kasutamist.

9 Millised on videokonverentsi kasutamise kulud ja kuidas need tasutakse?

Videokonverentsi kasutamine on põhimõtteliselt tasuta, kuid kui huvitatud isik soovib saada salvestise koopia, peab ta andma selleks sobiva andmekandja või tasuma vajalikud kulud.

Määruse (EL) 2020/1783 artikli 22 kohaselt võib taotluse saanud kohus nõuda maksude või kulude, sealhulgas tõlkide kulude tasumist.

10 Kuidas tagatakse, et otse taotleva kohtu poolt ülekuulatavat isikut teavitatakse sellest, et ütluste andmine on vabatahtlik?

See toimub Hispaania kohtu juhiste kohaselt.

11 Millist menetlust kasutatakse ülekuulatava isiku isikusamasuse kontrollimiseks?

Videokonverents või kommunikatsioonitehnoloogia peaks võimaldama pädeval asutusel tuvastada ärakuulatavate isikute samasust ning kasutada kohtuistungil ajal pilt-, heli- ja hääl-suhtlust. Kasutatav tehnoloogia peaks vastama kohaldatavatele isikuandmete kaitse, side konfidentsiaalsuse ja andmeturbe standarditele, olenemata sellest, millist liiki kohtuistungil seda kasutatakse.

Tavalist telefonikõnet ei tohiks käsitada suuliste kohtuistungite puhul asjakohase kommunikatsioonitehnoloogiana.

Asja menetleva kohtu sekretär peab kohtus tuvastama videokonverentsi vahendusel osalevate isikute isikusamasuse kas varem või vahetult esitatud dokumentide abil või asjaomaste isikute isikliku tundmise alusel.

12 Milliseid nõudeid kohaldatakse vande andmise suhtes ja millist teavet

vajab taotlev kohus, kui tõendite kogumise määruse artiklite 19–21 kohase tõendite vahetu kogumise raames nõutakse vande andmist?

Eristada tuleb järgmisi juhtumeid.

1. Pooled ei ole kohustatud andma küsitlemise ajal vannet või lubadust, kuigi ülekuulamise kutses tuleb asjaomast poolt teavitada, et ülekuulamisele mõjuva põhjuseta ilmumata jätmise korral võib kohus võtta arvesse fakte, millega see pool oli isiklikult seotud; nende faktide tuvastamine on poolele äärmiselt kahjulik.
2. Tunnistajad: iga tunnistaja peab enne ütluste andmist andma vande või lubaduse rääkida tõtt; valemiste andmise eest on tsiviilasjades ette nähtud karistused. Kohus teavitab tunnistajat neist karistustest, kui tunnistaja ei ole neist teadlik. Tunnistajatelt, kes ei ole jõudnud kriminaalvastutusele võtmise ikka, ei nõuta vande või tõe rääkimise lubaduse andmist.
3. Ekspertid: ekspertid peavad oma arvamust esitades andma vande või lubaduse rääkida tõtt ning kinnitama, et nad on tegutsenud ja vajaduse korral tegutsevad võimalikult objektiivselt, võttes arvesse nii kummagi poole kasuks kui ka kahjuks rääkivaid asjaolusid, ning on teadlikud kriminaalkaristustest, mis võidakse määrata, kui nad ei täida enda kui eksperti ülesandeid. Seda vannet või lubadust korratatakse ärakuulamisel, kui arvamus esitatakse poole ja kohtu vahelises võistlevas menetluses.

13 Mida on tehtud selle tagamiseks, et videokonverentsi toimumise asukohas on kontaktisik, kellega taotlev kohus saab suhelda, ja et kohtuistungil päeval on kohal ka isik, kes seab videokonverentsi seadmed töökorda ja tegeleb võimalike tehniliste probleemidega?

Audiovisuaalsalvestuse korraldus määratakse eelnevalt kindlaks. Vanemkohtuniku büroo (*Secretaría del Decanato*) või kohtupersonal määrab videokonverentsi kuupäeva, kellaaja ja koha ning tagab, et videokonverentsi toimumiseks on kohal piisav arv töötajaid. Tavaliselt toimub eelnev katsetamine, et tagada nii ühenduse kui ka seadmete nõuetekohane toimimine.

14 Millist lisateavet taotlevalt kohtult nõutakse?

Igasugust teavet, mida peetakse asjakohaseks, et tõendite kogumine toimuks võimalikult sujuvalt, kasutades lisas sätestatud vorme.

Viimati uuendatud: 29/10/2024

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õiguslase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õiguslase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.